

HECEÖYKÜ

İKİ AYLIK ÖYKÜ DERGİSİ YIL:16 SAYI:96 ARALIK 2019 - OCAK 2020 ISSN 1304-7604

Rasim Özdenören • Selçuk Azmanoğlu • Mihriban İnan Karatepe • Hasibe Çerko
Safiye Gölbaşı • Ayşe Aldemir • Zeynep Sati Yalçın • Esra Özdemir Demirci
Gülhan Tuba Çelik • Soner Oğuz • Fikri Özçelikçi • Mesut Doğan • Mustafa Uçurum
Yıldırım Türk • Recep Kayalı • İbrahim Halil Çelik • Ayşe Hicret Karakaya • Aysun Bahar Asar
Cahit Efgan Akgül • Rumeysa Kılıç • Sema Bayar • Ethem Baran • Handan Acar Yıldız
Hâle Sert • Necati Mert • Ertan Örgen • Ali Necip Erdoğan • Hatice Bildirici • Mehmet Aycı
Sigismund Krjijanovski • Birsen Karaca • Gülay Pamuk • Ayla Burçin Kahraman
Uğur Demircan • Rûveyda Durmaz Kılıç • Tuba Dere • Nagihan Şahin
Erkam Evlice • Nuhan Nebi Çam • Ercan Ata

Ayın Söyleşisi:

Ethem Baran ile *Döngel Dünya* Üzerine
Hâle Sert ile *Çocukça Bir Direniş* Üzerine

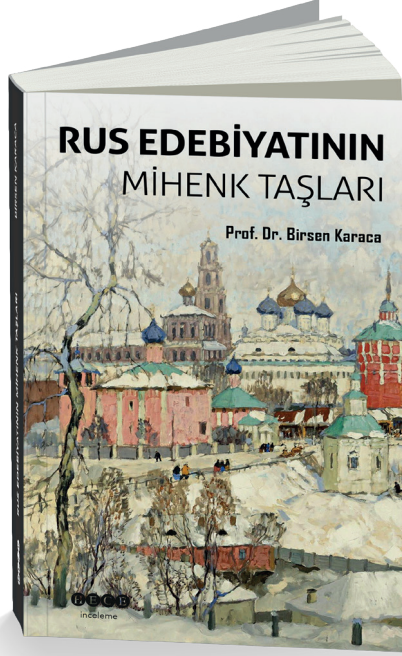
Toplantı: Betül Ok'un *Olmayan Şeyler Yüzünden* Kitabı Üzerine

Ertan Örgen: Taşrada Ön Kamera

Safiye Gölbaşı: Sırı Dökmek

Heceöykü'de İlkler: Gülay Pamuk, Ayla Burçin Kahraman, Uğur Demircan

96

RUS EDEBİYATININ MİHENK TAŞLARI

Prof. Dr. Birsen Karaca

İnceleme, 296 Sayfa

Rus edebiyatı, Batı edebiyatlarıyla etkileşim sürecinde 19. yüzyıldan itibaren salt alıcı olmaktan çıkıp etkileyene de dönüşmüştür. Bu başarıyı gösteren listede dünya klasikleri arasına girmiş onlarca yazar, eser, çok sayıda eleştirmen ve bilim insanının adı kayıtlıdır. Söz konusu başarıyı tetikleyen güç olarak edebiyat eleştirisi, edebiyat tarihi, edebiyat kuramı alanlarında yapılan çalışmalar; çeviriler, periyodikler, yayıncıların çabaları da kayda değerdir.

Rus Edebiyatının Mihenk Taşları'nda hedeflenen Rus edebiyatını Rus edebiyatı yapan yenilikçi uygulamalara dikkat çekmektir. Bununla birlikte kitabın Rus edebiyatını şekillendiren yenilikleri ve değer ölçütlerini bütünüyle incelediği iddiası yoktur. Böyle bir iddia gerçekçi de olmazdı. *Rus Edebiyatının Mihenk Taşları* yapılması planlanan incelemelerin ilki ve Rus edebiyatının ayırıcı niteliklerini genel hatlarıyla gösteren bir çalışma olarak okunmalıdır.

İKİ AYLIK ÖYKÜ DERGİSİ YIL:16 SAYI:96 ARALIK 2019-OCAK 2020 ISSN 1304-7604

HECEÖYKÜ

ARALIK

OCAK

96

HECEÖYKÜ

İKİ AYLIK ÖYKÜ DERGİSİ

ISSN 1304-7604

YIL: 16 **SAVI:** 96

Aralık 2019–Ocak 2020

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd. Şti. Adına

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Ö. Faruk Ergezen

Genel Yayın Yönetmeni Rasim Özdenören

Yayın Kurulu Ali Karaçalı, Ali Necip Erdoğan, Ali Ulvi Temel,

Diñçer Eşitgin, Emin Gürdamur, Hatice Bildirici

Yönetim Yeri Konur Sk. No: 39/1 Kızılay/Ankara

İletişim Tel: (312) 419 69 13

Fax: (312) 419 69 14 P.K. 79 Yenışehir/Ankara

İnternet Adresi: www.hece.com.tr

e-mail: hece@hece.com.tr

twitter.com/hecedergi

facebook.com/hecedergisi

Teknik Hazırlık: Hece

Kapak: Hece www.hece.com.tr

Baskı: Dumat Ofset www.dumat.com.tr

2020 Yılı Abone Bedeli:

Yıllık: 140 TL.

Kurumlar İçin: 460 TL.

Hece ve Heceöykü Dergisi İçin: 350 TL.

Yurt Dışı: 100 Euro

Posta Çeki: 149582

Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

Heceöykü'ye gelen yazılar yayın kurulunun onaylaması durumunda takip eden üç sayıda yayımlanır. Gelen yazılar yayımlansa da yayımlanmasa da geri verilmez.

İlkelerimize uymayan ilanlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 30.11.2019

İÇİNDEKİLER

ÖNYAZI

Rasim Özdenören/Serüven Av ile Avcı Arasında Gelişir / 5

FOTOĞRAF ÖYKÜ

Selçuk Azmanoğlu / 7

ÖYKÜ

Mihriban İnan Karatepe/Daha Güvercin / 8

Hasibe Çerko/Sade İç Dökmeler / 12

Safiye Gölbaşı/Sırı Dökmek / 19

Ayşe Aldemir/Elmanın Kırmızısı / 23

Zeynep Sati Yalçın/Sombahar Ninnisi / 29

Esra Özdemir Demirci/Set / 33

Gülhan Tuba Çelik/Açılan / 35

Soner Oğuz /Bu Öykü Neyin Olur? / 39

Fikri Özçelikçi/Suyun Soğuk Yüzü / 44

Mesut Doğan/Bir Adamın Üçüncü Eşinin Oğlu / 51

Mustafa Uçurum/Resepsiyon / 59

Yıldırım Türk/Bir Makam Rüzgârı / 61

Recep Kayalı /Önce Dağlar Kar Tutar / 65

İbrahim Halil Çelik/Şekersiz Kahve / 72

Ayşe Hicret Karakaya/Gece / 75

Aysun Bahar Asar/Toprağın Karası / 78

Cahit Efgan Akgül/Haşere / 81

Rumeysa Kılıç /Mutlu Aile Tablosu / 83

SÖYLEŞİ

Sema Bayar/Ethem Baran ile Döngel Dünya Üzerine / 88

Handan Acar Yıldız/Hâle Sert ile Çocukça Bir Direniş Üzerine / 94

ÖYKÜ ÜZERİNE

Necati Mert/Abdullah Harmancı ve Behçet Bey Neden Gülümsedi? / 99

Ertan Örgen/Taşrada Ön Kamera / 104

Ali Necip Erdoğan/Öykü'nün Sonu / 108

FİLM ÖYKÜ

Hatice Bildirici/72. Koşuş / 111

TOPLANTI

Olmayan Şeyler Yüzünden Üzerine/Yöneten: **Rüveyda Durmaz Kılıç**

Konuşanlar: Ali Necip Erdoğan, Emin Gürdamur,

Hatice Bildirici, Nagihan Şahin, Sema Bayar / 117

YAKIN PLAN

Esra Özdemir Demirci/Doğukan İşler ile *Dünya Kiracısı* Üzerine / 124

Esra Özdemir Demirci/Düş ile Gerçek Arasında *Dünya Kiracısı* / 127

YAŞADIĞIM GİBİ

Mehmet Aycı/"Su Gelir Ark Uyanır" / 129

BAŞKA DÜNYALARIN ÖYKÜLERİ

Sigizmund Krjijanovski/Türkçesi: *Birsen Karaca/Kaçan Parmaklar* / 131

HECEÖYKÜ'DE İLKLER

Gülay Pamuk/*Kör Fındık* / 138

Ayla Burçin Kahraman/*Düğün* / 142

Uğur Demircan/*Vazife* / 145

KİTAPLIK

Rüveyda Durmaz Kılıç/*Zongo'nun Değirmeni* / 148

Ali Necip Erdoğan/*Benden Önce Ölme* / 149

Sema Bayar/*Doğum Lekesi* / 151

Tuba Dere/*Hiç Bilmediğin Sularda Yüzmek* / 152

Nagihan Şahin/*Parmak Hesabıyla İki Kişi* / 153

Erkam Evlice/*Uygunsuzlar* / 156

Ercan Ata/*Nuhan Nebi Çam ile İstanbul Öyküleri Üzerine Söyleşi* / 157

RASİM ÖZDENÖREN

SERÜVEN AV İLE AVCI ARASINDA GELİŞİR

“Herkes en gizli fikirlerden, bir arkadaş toplantısında söylediği şeylerden suçlu tutulursa, kim hüküm giymez!” diye yakınıyordu Dostoyevski.*

Unutulmasın ki, o da (Dostoyevski), bir arkadaş evinde, aslında mahiyetini çok da iyi bilmediği bir toplantıda yakalanarak mahkûm edilmişti. Mahkûmiyeti sıradan bir cezayı içermiyordu. Ölüm talebi ile yargılanmıştı. Mahkeme suçunu sabit görerek cezayı vermiş ve cezası kesinleşmişti. İnfaz günü geldiğinde, karşısına kendisini kurşuna dizecek bir manga asker sıralanmış, gözleri bağlanmıştı. Ancak infaz gerçekleşmemiş, büyük yazar Çar’ın başına mazhar olmuş, cezası değiştirilmiş; Sibiry’a da dört yıllığına küreğe hüküm giymişti.

Hayatın acısını, çilesini ve gerçekliğini iliklerinde duyumsamış olan birinin ağzından çıkan sözlere kulak verilmesi gerektiğini düşünüyorum. O sözlerin, her birimizin hayatında tekabül eden farklı bir gerçekliği yakalamamız mümkündür. Bir arkadaş, bir dost toplantısında söylenen sözleri iştirmek için oraya bırakılmış “büyük kulak”, aslında nasıl da bir alçaklığın simgesidir! O, alçaklığın simgesidir, çünkü insanı savunmasız bırakmak üzere oraya bırakılmıştır.

Savunma, yalnızca insan olma haysiyetiyle sınırlı bırakılmamıştır canlılar âleminde. Savunma, hayvanlar âleminin de bir temel ilkesidir. Av olan hayvanla onun avcısı olan hayvan arasında, yaratılış böyle bir savunma düzenliğini kendiliğinden oluşturmuştur. Avcı, ava savunma fırsatını daima tanır. Ava savunma fırsatı tanımayan, onu tuzağa düşüren avcı, aslında avcılığın haysiyetini ortadan kaldırır.

Tuzağın olduğu yerde şerefsizlik vardır. Yılana karşı duyulan irkiltici korkuyla, aslanın karşısında duyulan telaşlı korku arasındaki farkı düşünün. Yılan sinsidir ve avını beklerken, bizzat bu bekleyiş bir tuzak halidir. Yılanın ısırtığını bir an duyumsayıp aynı anda felç olan av, bilincine varmadan, kendini savunamadan, birden kendini ölüm dolambacının içinde bulur.

Aslansa, avını yakalamak için gizlenmiş olsa da, avıyla arasında mesafe

bulduğundan, fırladığı anda onu gören av kaçarak kendini savunabilir. Yakalanır veya yakalanmaz, önemli olan kendini savunmaya fırsat bulabilmiş olmasıdır. Aslan karşısında duyulan yabancı korkuyla (tevahhuş), yılanı karşı duyulan ürpertici korku arasında, bu iki korkuyu birbirinden ayıran sınır yer alır.

İnsanın mahremiyetini ihlal eden gizli dinleme, tecessüs, yılcıl bir ıra taşır ve bu yüzden menfur sayılır. Mahremiyeti ihlal eden, insanı savunmasız bırakan her türlü düzenek, gerekli görüldüğü yerde bile, menfur sayılmaktan kurtulmaz. Bu nedenle Dostoyevski'nin dediğine katılıyorum: insan gizli fikirlerinden, bir arkadaş toplantısında söylediği şeylerden suçlu tutulursa, kim hüküm giyemez ki!

Av ile avcı arasında, demek bir de tuzakçı yer alıyor.

Böylece entrikanın üç temel unsurunu yakalamış oluyoruz: av, avcı, tuzakçı...

Burada hüküm giymesi gerekenin, tuzakçı olduğu anlaşılıyor. Yani muhatabını savunmasız bırakan alçak... Ancak kurguda entrikanın sacayağı esef ki o olmadan tamamlanamıyor...

Burada değindiğimiz çelişkiyi işlemek ise şairin işi... Şair kelimesi benim lügatimde bütün sözel sanatları kapsayan bir kavramı ifade ediyor. Sahne oyununda, öyküde, romanda, destanda kahramanlarımız av veya avcı konumunda bulunur. Tema daima av ile avcı arasındaki kaçma-kovalama arasında döner. Yeri geldiğinde av da avcıya yönelip onu ava dönüştürebilir. Burası, oyunun sınırsız imkânlar âleminin başladığı yerdir...

Av-avcı-tuzakçı arasında oluşan üçgen kurgusal yapının temelidir. Üçü arasındaki sınırsız ilişkiler imkânı bu üçgenin içinde veya çevresinde gelişip sonuçlanır. İmkânlar âleminde dram da yer alır, melodram da, trajik olan da... Sonuç, sanatçının yeteneği ile bağlantılıdır...

 (*) *Dostoyevski'den Ruha Dokunan Düşünceler*, hazırlayan: Esra Uluç, Carpe Diem Kitap Y. İst. 2005, s.31.

FOTOGRAF ÖYKÜ

Nuri Pakdil, 29 Mayıs 1934, Maraş - 18 Ekim 2019, Ankara

Selçuk Azmanoğlu

MİHRİBAN İNAN KARATEPE

DAHA GÜVERCİN

Kapıyı kendi anahtarım ile açtım. Uzunca bir süredir zile basamıyorum. Dolayısıyla kimse diafondan; “Kim o?” diye sormuyor. Ama “Benim” işte gelen... İnsan zile basmayı özler mi? Özlüyorum. Tıkırtılarımdan geldiğimi anlıyor ve her defasında “Vuu, vuu...” benzeri bir ses çıkarıyor. Hoş bulduk, diyorum. Ona selam vermeyi bırakalı çok oldu. Ses çıkarmasa hoş bulduk bile demeyeceğim. Küskün müyüm? Hayır. Ama içimde bir yer bomboş ve ağırlı. Ağzımdan çıkan her kelimeyle daha da ağırlaşıyor. Karnımda sanki bir plaseenta git gide büyüyor. Ama besleyeceği bir bebek yok. İçi jölemsi bir sıvıyla dolu, apağır bir kese. Kasıklarım gittikçe baskı yapıyor. Bitmeyen bir hamilelik... Yürümekte zorlanan hamileler gibi kapının kenarlarına tutuna tutuna hole adım atıyorum. Her defasında yanımda çocuk arabası, arabanın şurasına burasına asılı poşetlerle kalabalık bir girişim var eve. Zaten asansöre de zar zor sığıştım. Aynada kendime bakmamak için sürekli telefona bakıyorum.

Face'den biri özelden mesaj atmış önce el sallamış ardından; “Sevişmek istersen ara” demiş. Cümlemin sonunda nokta yok. İster miyim?

Hem de nasıl, hem de nasıl...

Eşikten geçerken bunu düşündüm. Düşünüyor insan, ne bileyim. Fakat eşikten geçerken sadece eşikten geçmeyi düşünmek lazım, mümkünse... Gerçi eşik deyince de bir sürü anlam doğuyor. Onu ne yapacağız? Düşündükçe eşiği aşmıyor beynimin; “Bütün bunlar başıma niye geldi, niye?!” deyip duruyorum. Olup bitenlere bir anlam veremiyorum; eller gülüp oynarken, engelli bir eşe mahkum oluşuma, her vuu, vuu sesinde; “O mezhepsize verecek kız yok bende” diyen babamın çehresinin zihnimin duvarında bir parlayıp bir sönüşüne, annemin babamı onaylarken çarpılan ağzının bir türlü düzelmeyeşiğine, onlardan habersiz yine de kuşlar gibi özgür birbirimize kaçmışken en mutlu anlarımızı zehirleyen bir lanetin her an fırsat kollamasına, bunu bile bile yine de inatla birbirimize daha da sokulmamıza, böylelikle hayatımıza yeni birini daha katmış olmamıza, babamın torun haberini aldığı anda; “Fare deliğine sığmamış

bir de kışına kabak bağlamış” deyişine, babamın içinde bir yere gömülüvermiş misket kadar bir sevginin ancak torunu doğup kucağına sıcacık bırakılınca birdenbire yerinden oynamasına ve sonra herkesi şaşırtacak kadar bu misketi eline alıp bize doğru yuvarlamasına, ilerleyen günlerde yüzüne yayılan kocaman bir gülümsemeye bir ton oyuncak; renk renk arabalar, lastik toplar, hayvan figürleri, legolar, süper kahramanlar, kurşun bir asker ve daha neler neler kapımıza taşıyıp durmasına, yine de damadının yüzüne doğrudan bakmamayı sürdürmesine, sebep olduğu bu dışlanmışlık hissi yüzünden eşimle aramızda bir şeylerin günden güne dağılıp durmasına, eşimin benimle git gide daha az konuşmasına, okuldan uzaklaştırma aldığı evden okula gider gibi tıraşını olup, takım elbisesini giyip, kaynak kitaplarını yüklenip bir hafta boyunca mesai saatleri boyunca sokaklarda dolaşmasına, bunu benden nasıl olup da sakladığını sorguladığımda bir öfke fırtınası içinde; “Ben insanların kardeşliği için uğraşıyorum, kimseyi –babam gibi- dışlamıyorum, ne okul idaresi anladı bunu ne de babam!” deyişine, her tartışmada sabaha kadar bana sırtını dönüp yatmasına, cenin gibi büzülüp; “Ya ben?.. Ben insan değil miyim?” diye için için ağlarken sabah olur olmaz kapıyı çarpıp çıkıp gitmesine, yine böyle çıkıp gittiği bir günde eve kendisi değil kaza haberinin gelmesine ve bizim barışma fırsatını sonsuza dek kaybetmiş olduğumuz o eşige...

Hastane odasında babam ilk kez damadının omzuna dokundu. Ben gittikçe küçüldüm hatta üşüdüm. Büzülen omuzlarıma doğru başımı eğerek içten içe; “Barışmak için artık çok geç, çok...” dedim. “Görünmez kaza işte”, dedi babam. Ufaklığa gözleri ilişti. Hem kendin hem ailen için bir an önce iyileş, demeyi bilmediğinden; “Aslanlar gibi büyüyor maşallah” dedi. “Vuu, vuu” dedi, yattığı yerden eşim, sargılar içinde... Babam irkilerek elini çekti. Hiçbir şeyi hatırlamadığını, konuşma yeteneğini kaybettiğini ilkten ona söyleyemedim. Sonra bir köşede annemle tartışıp durdular. “Allah’tan gelene ne diyelim bey?”, dedi annem. “Aynı şey senin de başına gelebilirdi...” Oralı olmadı babam hiç. Sinirinden bıyıklarını çiğneyerek hınçla; “Salla başımı, al maaşını. Evli barklı adamsın sen... Kim bilir kaç çocuğu zehirledi fikirleriyle de başına bunlar geldi?” diye söylenip durdu. Annem dudaklarını ısırarak; “Kız duyacak şimdi, sus...” dedi. Duy-ma-dım ben de...

Aramızda yakıcı bir hava asılı kaldı. Ateşsiz bir duman, dumansız bir ateş... Her bir hücremiz minik bir pil gibi enerji üretirken zaten sözcüklere de gerek yoktu. Sürekli aramızda bir akım... Bir anda yanıp tutuşabilir, sonsuza dek sönebilirdik de... Hem sözcükler ne içindi ki? Duyguları saklamak, düşünceleri eğip bükmekten başka ne işe yararlardı ki? Biteviye sustuk.

Ufaklık, aklımdan geçenleri okumuş gibi başını kaldırıp bana bakıyor. Ağzına götürdüğü kurşun askeri tek bacağından tutup bana doğru uzatıyor.

Kurşun askerin asker şapkası, tükürüğünden ıpslak... Hep kopuk bacağına gözlerim ilişiyor kurşun askerin, oysa gözleri kahve. Gövdesinden tutup alacak oluyorum oyuncuğünü, bu sefer elinden bırakmıyor. Mırıl mırıl bir şeyler söylemeye çalışıyor. İmrenerek bakıyorum. Hiç sözcük bilmediğim zamanları özlüyorum onun gibi; o bebeksi mırıltıları... Bir atölyenin sesi geliyor dudakları arasından; tıklar mıklar... Sözcük yapmaya çalışan bir sanatçının tatlı kıvranımları... İşte tam da bu, diyorum, olmak istediğim, tam da bu! Kurşun askerin alnındaki ıslaklık kaşlarına doğru akıyor, kahve gözleri git gide büyüyor; işte tam da bu korktuğum, diyor, tam da bu; gözlerim ıslanacak ve ağlamış gibi olacağım, üstelik göz kapaklarım da yok oysa ben korkusuz bir askerim!

Ufaklığın tombul parmakları arasından bir kütürdeme sesi geliyor. Kurşun asker, önce kollarını iki yana açıyor, ufaklığın parmaklarını gevşetiyor sonra tüfeğini çıkarıp omzundan, bir baston gibi dayanarak ona, ufaklığın dizleri üstünde ayağa kalkıyor. Sonra tüfeğini kavriyor. Tek ayaküstünde ne de güzel duruyor, diyorum içimden sempatiyle... Tüfeğini alnıma doğrulttuğunu fark etmemle geri geri gitmem bir oluyor. Sırtım asansörün kapısına sürtünüyor o telaşla. Daha da korkuyorum. Alnımın ortasında simsiyah, kanlı bir delik açtı açacak... Ruhum tam oradan çıkacak sanıyorum, aslan soluğu gibi. Kendimi dışarı zor atıyorum.

Kapının önünde asansör bekleyen, yan komşum yaşlı bir teyze, omuz başımı, sırtımı nazikçe sıvazlayarak beni selamlıyor. “Sabırlı güzel kızım benim”, diyor. Demesi pek kolay. Ağlamamış gibi olmak için gözkapaklarımı indirip kaldırarak, gözyaşlarımı dağıtıyorum birkaç kere... Betim benzim atmış olmalı. Nerdeyse boynuna sarılacağım. Çocuk arabasını yavaşça eşikten geçiriyorum. En iyisi eşikten geçerken sadece geçmek’i düşünmek. Geçtin gitti.

Kapıyı kendi anahtarım ile açtım. Kapıyı açınca içerden vuu, vuu diye bir ses gelmiş miydi? Her zaman gelirdi ve yine mi gelmişti? Aklımdan bir an, onun yattığı yerde derin bir sessizliğe gömülmüş olabileceğini düşündüm. Kaskatı. Dudakları öne doğru uzamış, tam vuu, vuu diyecekken birinci vuu’da kalmış gibi. Bu düşünce ürkünç olmakla birlikte rahatlatıcıydı. Sırtımdaki taş çuvalını yere bırakmış, omuzlarım hafiflemiş hatta kanatlanmış gibi. Tam doyuma ulaşmış kıvamda... Altan alta o düşüncenin ki hangi düşünce olduğunu söylemek istemiyorum, içimde tütüğünü fark ettim yoksunlukla. Fakat düşünmeyeyim artık bunu. O şeyi ya da bu şeyi düşünme deyince sanki düşünmüyormuşuz, o şey ya da bu şey kabak çiçeği gibi alnımızın çatında açmıyormuş gibi... İnanayım şimdilik buna.

İçerden bir ses gelmiş miydi? Eğer ölmüşse ve ben bir anlığına bu düşünceden rahatladıysam ki rahatladım, korkunç kötü biriydim. Gün gün onun ölümünü bekleyen, ikiyüzlü biri... Çünkü ona sürekli gülümsüyorum, hiç ölü-

münü beklediğimi bilsin istemiyorum. Ölümünü beklediğimi... İşte, neler de söylüyorum! Onun ölümünü beklemeyen ve sırf iyilik olsun diye ona bakan biri olursam gerçekten iyi biri mi olacağım? Ona kendi iyiliğim için baktığımı unutabilecek miyim? Çünkü ona bakmamanın, onu başımdan atmanın rahat-sızlığını vicdanımda taşımam mümkün değil. Bu ne kadar karşılıksız bir iyilik olur ki? Onu başımdan atamayacağımı biliyorum. Buna dayanmam. Dayanamayacağım bu durumu yaşamamak için mi yapıyorum ne yapıyorsam?

Annemin sözü zihnimde dönüp duruyor: “Allah’tan gelene ne diyelim?” Önce gerçekten ondan gelip gelmediğini öğrenmeliyim. Sonra babamın yargısı üzerinde düşüneceğim. Düşüncelerimi yazarak geliştirmeye karar veriyorum. Fakat önce duygularımı dile getirirmeden düşünce üretmem mümkün değil. Face’yi kapatmaya uğraşılıyor, bir türlü başaramıyor sonra “sevişmek” isteyenleri engellemekle yetiniyorum. Ardından boş bir word sayfası açıp her şeyi tek tek yazıyorum:

Kapıyı kendi anahtarım ile açtım. Uzunca bir süredir zile basamıyorum. Dolayısıyla kimse diafondan; “Kim o?” diye sormuyor. Ama “benim” işte gelen...

Yazdıkça kelimeler gözyaşlarıyla birlikte aktı. Ufaklık ellerini yüzüme sürdü. Babası, bu esnada komodininin üzerinde duran bir bardak suya uzanmış almaya çalışırken olduğu gibi devirdi, yetişemedim. Ufaklık “Buu, buu” dedi, babasına bakarak.

Tatlı, minik dudaklarını uzatarak tekrar; “Buu, buu...”

İlk sözcüğünü bulmuştu.

Gözbebeklerinde minik bir ışık...

Babası da ona bakarak; “Vuu, vuu” dedi.

İlk konuşmaları böyle oldu.

İçimden sessizce, başımı yaslarım ben sana, dedim. Seviştiğim olma ne çıkar ama sevgilim ol. Daha güvercin. Daha sessiz. Ama ol.

İçim boşalır gibi oldu. Karnımdaki plasentaya bir iğne saplandı. İçindeki jölemsi sıvı, tortulu, kıvamlı poff diye aktı. Sonra bir rahatlık... Onunla konuşmayalı uzun zaman olmuştu. Bütün bedenimle ona doğru döndüm. Boşalan bardağını doldurup uzattım. Hafifçe gülümseyip; “Vuu, vuu” dedim.

HASİBE ÇERKO

SADE İÇ DÖKMELER

Bin yıllardan süzölen yaşamanın taş aydınlığıdır bu hisar. Anayurdun serin ve esrarlı rüzgârları altında hafif çalkantılı, alt üst olmuş yurttur o da; bahçele-ri şafakla büyülenir, vızıldar, coşar, nehirlerin saf arınmışlığına erişir toprağı. Bu yüzden acı verir bütün yemişlerin mevsimleri kokan bağıında masalsı, na-rin yaratığın solgun, çaresiz, ateşli sızı içindeki dönüşümü.

Ayağımı kentin bahar toprağına bastığım sabah, içimde karanlık, de-rin korkular boşandı yine. Göze görünmeyen yüz, bir anda açtı peçesini öz güzelliğinin yasla çevrenmiş, içinin en derin noktasındaki saydam varlığını çok doğal bir çıplaklık hâlinde sergileyip paylaştı: taşıp aktı kalbinin ışıktan pınarları, serpilip yayıldı Benliğime, koyaklara, zirvelere. Görölmedik bir şey oldu: iç dünyamı eliyle tutup sarmaladı, yatıştırdı, eylem için hazırlayıp geniş-letti ruhumu. Başta özgün kokusunu ve kişiliğinin bütün zenginliklerini verdi bana.

O, dünyanın en derin sınırındaki gülümseme, dingin ve berrak başlan-ğıçların ve kendi manzarasının uçsuz bucaksız kesitlerini doğuran kucaklayış, sonsuz uzak aydınlıkların hasretiyle dolu kanatlarla gökyüzüne degecek kadar uzanmış, yalnız ve anlatılmaz çiçek. *Onu* saran canlılık deviminin yoğun-luğundan bağımsızlaşmış, düşen ve dağılıp gidenden çözülmüş ve ayrılmış, yüreğı yağmur damlalarıyla görünmez olmuş sürgünlerin üstündeki ıslak bir gonca gibi irkilen, zamanın olgunlaşmasının uğultusuyla yüklü. - *Çiçek*, acılı sesler çıkarıp iç döküyor bazen. Bağıından neşeli yıldızlar kederlerle yağıyor belki de.

Evet, sılıya dönüş yolunda içine girdiğimiz kalenin huzur soluğı hayatın solmayan erişilmez çiçeklenişini müjde veriyor ve bizler harika soluğun hiç-bir yerdeliğı içersinde tutkulu sesler duyuyoruz. Dolgun bir ezgi gibi serpil-iyorlar yamaçlardan: güçlüler ama sessizliğin dilsiz yankısıyla örölü, meçhul ışıltı yağmurları halinde serpilip yağıyorlar kaleye, serpintilerden öte, bir çın-layıştan da öte doğrudan anlam olarak fişkırıyorlar. Yer ve gök arasına geril-

miş, gökyüzünde saklı duranları gözyaşından yapılmış sonsuz iç çeperleriyle örten saydam kubbe ağır ağır kayıyor arkasındaki görünmez geceye. Güneş o saydam kanatların üzerine eğilene kadar kubbeye bakıyoruz. Elbette artık her yöne açılmış bakış, ihsana nail olduğunun bilinciyle yayılarak dönüşen masalsı yaratık, yankı duvarlarıyla çevrelenmiş sertlik ve soluksuzluk mekânından mekânsızlığa doğru dalgalanarak ışıklar ve gölgelerin birbirine aktığı şekilsiz okyanusa, yalnızca özsellikler ve yalnızca ifadelerden oluşma, örneğin çiçeksiz çiçeklerden, tatlılıklardan oluşma okyanusa vardı, her saniye daha da saydamlaşan örtü üzerinde tedirgin, bekleyip dinledi, dinledi, sade kulak kesilerek hissetti evreni, varoluşun boşuna olmayışının sezgisine erişti, kavradı çemberlerin hüznünlü dönüşünü. Yavaş yavaş beliren ve kendilerini sunan adlarla şekillere yöneldi özler kalabalığı içinden. Adları ve şekilleri seçti, çıkardı ipek ve mercan ağaçlardan yemişleri... Sayısız görünüşle gölgelenerek yansıtıldı mekâna, iç dünyası olan. Kendini yansıtarak uyum ve hafifliğe erişti. Hepsi- ne birden bağlanıp zahmetsizce ruhunu paylaştığı bu yansıtma imgeleri bile di bakışını, içinde taşıdığı tohumlar ve aralarından geçip gittiği öz varlıklarının birleştiği, onların adsız derinlikleri olan kendi ruhunun derinliklerine inerek o anlatılmaz derinliklerde saydam ifadelerle dönüştüğü ânın mekânsız ayna imgesi daha bir yasladı onu elin huzur serinliğine. *Çiçeğin* ta saklı denizde dinlenen damarlarına indi o da. *Onun* kalbinden ışığını içti, içti, dünyevilik - dışı pınarlarında yıkanarak yeni görünüm, dostlar, çehreler yarattı, gittikçe, gittikçe daha da genişledi imgeleri melek evreninin; - ah, bu evrenler ki, nasıl da o güvercinlerin içine atıldığı olağanüstü ince, gümüş dalgaların gelgitlerini doğururlar, zamanın ıslak fırtınaları, ateşin ve buzun acılarının tufanı yıkar, dağıtır onları ve örter sonra, ama sonsuza dek vardılar, verilmişlerdir bize, çünkü yüreğin ve alnın hasretidir her biri, unutulmuş bir görünmeyen ışığa batmış, şimdiye karışmışlardır.

İşte huzur sarhoşluğundan ayılmanın gerçekleştiği yerde mekânsız ayna imgesi kendini tekrar yeryüzü gerçeğiyle açığa vuruyor. Bu zümrüt kalede rüya gibi bir karşılaşmanın sersemletici huzuruyla, aynı anda dünyevi oluşumların saklı filizleri, köklerindeki o esrarengiz güneşin yankısıyla donatıyor, bu çaresizce solgun, çocuksu varlığı.

Uzun süre kulak kabartmaya gerek kalmadan duyuluyorlar, yitip giden sevgililerin titreşimleriyle dolu her yer. Yalnızca görünmez derinliklerine çekilmişler, sanki ışılan cennet ağızlarla dünyevi mesajlar fısıldıyorlar, - yine de duyulmamış.

Fakat ey analar, duygulandırır mı sizi geriye bakıp duruşum, şarkılaştırılmış güzelliğinizin dağılıp gitmiş, alacakaranlık havayla sıvanmış mezarlıklar halini aldığı, yavaşça görünmezliğe bürünen gövdenizin titreşimler yaydığı

topraklara, boşluğa asılı, günler, geceler boyu yıldız tüten. Sizler ki, biricik singelerinizin talihimin. Kapalı, sarışın bahçelerinizin serinliğindeki yaşamın renksiz arınmışlığı dünyadakinin aksine harıl harıl işler benliğimi. Çünkü sınırlarında erişilmez aşka yükselmiş solgun yüzü ancak siz içinize alırsınız, - dokunaklı, korunmuş hayvanı.

Ben, şaşkın, ürpermiş, ellerimle kalenin bedenine değişiyorum. Gözkapaklarımı ıslatıyor yağmurlar, tatlı serinlik alt üst ediyor, ağırlaştırıyor vücudum. Beyaz bir bulut kadar hafiftim oysa. Gezgin beyaz bulutlar kadar hafif. Okşuyorum artık görünüşlerle ayırt edilmesi imkânsız dokuyu.

Büyülerin o şeffaf gölünden kaynayan sevimli *buğu* her yanı sarmalamış, artık tamamen yayılmış vadiye, dağların tepelerine.

Ve *onun* çeşmelerine gark olmuş bakışlarımla adlarından ayrılanlar, bir anda serpiliyor yeni bir varoluş yüzeyinde birleşecekleri, içimde öylesine keşintisiz duyduğum gözden irak dünyanın rüzgarları önünde.

Ah ne korkunç tükeniş! Alevlenen kederli ateş tekrardan uç verdi.

Canlılıklar, pırıl pırıl çizgiler, kederin iki kat yoğunlaştırdığı o derin seslerle yükselen gümüşü deniz doldurdu havayı - belki duyulur oldu zaman. Yeryüzünün topraklarından öteye dalgalanmış, doğallık halinde akıp giderken, ta eski sahillerin taşlarına, kumlarına ıslak tuz lekeleriyle hafif ve dingin, dokunuyordu. Sevecenlikle okşuyordu sirayet halinde, fidanın yaprağındaki gençliğe nasıl dokunursa özlü su. Dünyevi çeşitliliğin ve zenginliğin de ötesinde bir hareketlenmeyle.

Ve kader, ah, kader! Rüyanın erişilmez sınırında taş taş üstüne konularak imlenen çehreyle dağılıp can verdiğimiz kanlı burgaç! Geçip gidiyor mu yoksa ardımız sıra dönüş yolu, derin mi derin içimizin ayırt edilemezliğinde evrenle.

Buğular, nasıl sevinç oluyordu, arttırıyordu ayırt edilemez kanını. Bilemiyorum. Damla damla sızıyor muydu, daha büyüğün yöresinden. Fakat yakınlaştıkça suları olmayan o denizden estiği kesinleşiyordu, alıkonulamaz sesler denizden fişkırmaktaydı. Yeryüzünü eritecek, yakacak gibiydi dalgaları. Her şeyi sarıyor, tutuyor, kıvrıp topluyordu ayrıca. Artık mekânla henüz - varolan çok, çok derin bir sessizliğe gömülüyordu, isteğin karşılanmasıydı bu sessizlik hâli. İhtiyaç duydukları loşluk temelindeki dinginliğe ulaşmışlardı. Mutlak bir dilsizliğin egemenliği altındaydılar. *O saydam* çiçek de, altın sarılarıyla bezeli meyvelerini sergilemiş, hep meyve vermiş o *yer* de feda edilmişti, aşılmıştı. Boşluğu dolduran denizin dehşetli dokunuşunun kokusu üzerindeyken, eriyen şimdinin ihtiyaç yüzünden sarsıntılı bağına yıkılıverdi dağ gibi. Böylece dönüşüme uğramış, yeni, suskunluğa bürünmüş bir varlık kazanmıştı yurt, emanet alınmıştı: gece karanlığıyla deniz, üzerinden geçip gidiyordu, kendi içinde varoluşun özünün kaynağıyla - uçsuz bucaksızlıktan coşup gelen dam-

lacıklar nehri - toparlayıp birleştirerek yitip gitmemesi için koruyordu onu.

Hava ve kale çevresinden vadi: soluksuz genişleyen yerle içli dışlı, yeşil örtüden ve tozlarından arınmış insanoglundun.

Ve tarlalar vardı, gri ormanların kuşattığı doruklardan çukur alanlara dek, ıslak, buhar salan.. tutkulu *incelikle* sarmaş dolaş... Daha demin bu göl yeşil açıklık, ihtiyaç halindeki başka her şeyle birlikte gecenin karanlık atmosferine gömüldü ki, herhalde yaşanan olay canlılık niteliklerinden soyunup çıplak kalmış bir dünya zamanı hatırasıydı.

Oh, yeryüzünde sınırları belirsiz şeffaflık, doruklardan aşağı kaleyi firdolayı kuşatan olgunlukla yeniden dölledi havayı. Etrafımı çevirdi, etimi tazelen-dirdi güneşin yansımaları.

Toprak ümitlerle dolup özümsemi ışığı. Baharın yumuşak ateşinde terleyen tohumlar, Göksu'ya öykünmüş, dinmez bir bollukla yağın yağmurun ve dönüm yerlerinde çok güçlü kollarla akan güneşin sevgiyle getirdiğine, insan ötesine açılmış, bin bir çeşitlilikteki el değmemiş biricik dilin suskunluğunda çatlayıp sürdürdü gelişimini.

Gökyüzü maviliğe doydu, aşınası olduğum eski yoğunluğuna kavuştu. Yurdun her noktası uzaklıklarla dolup tekrar yansıtmaya başladı uzaklıkları. Aynalar birbirlerini ve ruhu, ruh da aynaları yansıttığından uzak - yakın arasındaki sınırlar kalktı, dünyanın sınırının en derin noktasındaki ışığın paylaşılmasının sevimli ortaklığı gerçekleşti.

İşte kar kaynaklarından boşanmışçasına yoğun temizlik kokusunu yayarak ortasından geçtiği kalede, türküler çıkıyor, tutuşup sazlar fışkırtıyor nehir; - ve bu, Göksu, kesin bir gürleyişle süt beyaz taşları yarıp akan, ayrıca güvercinli kalenin en yakın çevresi, gökler ve yerle kaynaşmış gümüş sütunlar gibi sevenlerin varlık bulduğu, doymuşların; bu arada toprağın yükselen parlak yörüngelerinde yapay kemerler oluşturan kadim güvercinin yansımalarıyla, o uçsuz bucaksız yansıma imgesiyle ağaran ufukların suyu.

İlkin bu çevrede görünümüne büründü sonsuz yakıcı kuş, donup kalmış dev damlalarını ve tutulamaz kırılğanlıktaki çığını en uzak kıyılara ulaştırmıştı. Su kenarındaki servi ağaçlarının koyu yaprakları üzerinde beyaz güvercinler taklalar atıp nazlı nazlı süzülüyordu. Havadaki kristalleri canlandırarak uçmuş, uçmuş, engin maviliğe gömülmüş, fakat yitirilmesi ve unutulması imkânsız biçimde bende kalmış, bakışlarımda çökelmiştiler.

...

Anlıyorum, tinsel duvarların dibinde, otlar arasında, tuhaf, suya batmış meyve ağaçları gibi sönmüş fenerleri özleyen Benim gösteriyor; dinmeyen şu ince yağmurun ötesinde hep yalnız, dönüşüme uğrayan cennet kucağındaiken asıl olduğum şeye atıf yapan, tükenmiş ve güç dolgunlaşan doğa var. - İçimde